

מבוא לתורת החבורות תרגיל בית 9 תשע"ח.

1. מצאו את $|\text{conj}(\sigma)|$ כאשר $\sigma = (2573) \in S_{14}$.

2. קבע האם הפעולות הבאות של חבורה G על $\mathbb{R}^2$ היא פעולה של חבורה על קבוצה. באם כן, תארו את המסלול של $(0, 1)$ ושל $(1, 1)$.

$$t * (x, y) = (x + t, y + 2t) \quad G = \mathbb{R} \quad (\text{א})$$

$$t * (x, y) = (tx, t^2x) \quad G = \mathbb{Z} \quad (\text{ב})$$

$$A * (x, y) = A \begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \quad G = \text{GL}_2(\mathbb{R}) \quad (\text{ג})$$

3. תהי G חבורה שפועלת על קבוצה X . נגדיר יחס על X באופן הבא: $x \sim y$ אם קיים $g \in G$ כך ש $gxg^{-1} = y$.

(א) הוכיחו שזהו אכן יחס שקילות. (הערה: מחלקות השקילות הן המסלולים. כלומר, מחלקת השקילות של x היא $\text{orb}(x)$)

(ב) הוכיחו שאם $x \sim y$ אז $\text{stab}(x)$ צמוד ל $\text{stab}(y)$, כלומר, קיים g כך ש $\text{stab}(x) = g(\text{stab}(y))g^{-1}$.

4. תהי G חבורה הפועלת על קבוצה X ונגדיר

$$G_0 = \{g \in G \mid g * x = x \forall x \in X\}$$

(א) הוכיחו ש G_0 היא תת חבורה של G

(ב) הוכיחו ש G_0 תת חבורה נורמלית.

(ג) נגדיר פעולה של G/G_0 על X ע"י: $(gG_0)x = gx$. הוכיחו שהפעולה מוגדרת היטב, כלומר לא תלויה בבחירת הנציג. (אין צורך להוכיח שזאת אכן פעולה)

(ד) הוכיחו שהפעולה מהסעיף הקודם נאמנה.

5. חשבו את $stab(x)$ במקרים הבאים:

(א) פועלת על עצמה, x איבר כלשהו בחבורה.

(ב) S_4 פועלת על פולינומים עם 4 משתנים, x שווה לפולינום $x_1 + x_2$.

6. מצאו את מחלקות הצמידות בחבורה:

(א) S_3 .

(ב) D_4 .

7. תהי X קבוצת כל הלוחות 2×2 שכל ריבוע שלהם צבוע באחד משני הצבעים שחור/לבן. שימו לב שיש $2^4 = 16$ לוחות כאלה. ניקח $G = \mathbb{Z}_4$ ונגדיר פעולה באופן הבא: לכל $a \in \mathbb{Z}_4$ הלוח המתקבל $a * x$ הוא סיבוב הלוח x ב $90 \cdot a$ מעלות. מצאו את כל המסלולים (מה האיברים בכל מסלול?). כמה מסלולים יש?